

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 40.— K
Félévre 20.— "
Negyedévre 10.— "
Egy hónapra 3-40 "
Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELÉVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 293. szám.

Hétfő, december 24.

Az ukránok is a békét akarják.

Szentpétervár, dec. 24. A szovjetban a kormány elleni ellenállás növekszik. Az Ukrajnával való konfliktusnak a békekötéshez semmi köze, mert az Ukránok a bolsevikiekhez hasonlóan a **demokratikus békekötést** óhajtják. A Rada külpolitikája a délnyugati és román front feletti ellenőrzésre vonatkozik.

A béketárgyalás második napja.

Breszt-Litovszk, dec. 24. Hivatalos. A mai napot a négy szövetséges állam küldöttei arra használták fel, hogy az orosz javaslatokra adandó válaszlól tanácskozzanak.

A válasz alapelveit a tanácskozáson egységesen állapították meg és azt a mai béketárgyaláson fogják megszövegezni.

Az összes hadviselőket meghívják az orosz béketárgyalásokra.

Kárga, dec. 24.

A német béke-delegátusok Breszt-Litovszkban azt az elvet állították fel a béketárgyaláson, hogy kívánatos volna, ha a tárgyaláson az **összes hadviselők** részt vennének.

Ez okból elhatározták, hogy úgy *Oroszország, mint a központiak felszólítják az ententehez tartozó államokat, hogy küldjék el meghatalmazottjaikat Breszt-Litovszkba.*

A tulajdonképeni tárgyalások a Times szerint csak az entente válaszában beérkezte után kezdődnek.

A Times szerint a németek még mindig hajlandók az anekszió és kárpótlás nélküli békére, csupán a népek önrendelkezési jogát illetőleg élnek bizonyos fentartásokkal.

Angliában is forradalom készül?

Rotterdam, dec. 24.

Henderson munkásminiszter egy hírlapíróval folytatott beszélgetés során kijelentette, hogy a békekötés után a demokratikus csoportoknak nagy fellendülése várható Angliában.

A forradalom szinte elkerülhetetlennek látszik és a hullámcsepások már az egész országban érezhetők.

Az sincs kizárva, hogy ha a demokratikus eszméket nem lehetne a régi rendszer hívei ellen megvédelmezni, sor kerül az igazi forradalomra.

Vezérkarunk mai jelentése.

Sikereink az olasz fronton.

Budapest, dec. 24. Hivatalos jelentés.

Keleti harctér: Fegyverszünet.

Olasz harctér: A Brentától nyugatra Conrad báró hadcsapatainak csapatai az ellenség igen heves ellenállása dacára elfoglalták a Col del Rossót és a Monte di Valpellét.

Eddig 6000-nél több foglyot, köztük egy ezredet és több vezérkari tisztet szállítottunk be.

A német császár beszéde katonáihoz.

Berlin, A Wolf-ügynökség jelenti: Vilmos császár december 21-én meglátogatta a verduni hadsereget, hogy tolmácsolja a haza köszönetét a nyáron és ősszel vívott súlyos harcokért.

A császár háromórás sétát tett a Maastól keletre és beszédet intézett a katonákhoz.

A nyugati fronton vívott hősi harcok nélkül — mondotta — sohasem lett volna lehetséges Olaszországban és keleten a német haderőknek ily rettenetes erő kifejtésére. A német haderők önmegtartóztatással tartották oda testüket, hogy testvéreik a Dünánál és az Isonzónál győzelemről-győzelemre menjenek.

Wekerle és Seidler a királynál.

Bécs, dec. 24. Wekerle miniszterelnök reggel ideérkezett. A király délelőtt Wekerlét és Seidler osztrák miniszterelnököt előbb együttes kihallgatáson fogadta, azután Seidlert, majd később Wekerlét külön fogadta. Utána újból Seidler volt a királynál különkihallgatáson.

Bizalom az olasz kormányban.

Róma, dec. 24. Az olasz kamara 345 szóval ötven ellenében bizalmat szavazott a kormányban.

Velence kiürítése.

Bern, dec. 24.

Lyoni lapok jelentik Rómából, hogy Velencét a polgári lakosság, mintegy 1000 ember kivételével elhagyta.

Megtorpedozott angol romboók.

Hoch van Hollandiából jelentik: Három angol rombolót egy világitótorony közelében megtorpedóztak. A részletek hiányoznak.

Elsülyesztett angol gőzös

London, dec. 24. Az admirális jelenti: Turness felfegyverzett angol gőzöst egy német buvárhajó az Ir-tengeren elsülyesztette. A Wolf-ügynökség megjegyzése: Az elsülyesztett gőzös valószínűleg buvárhajócsapda vagy segédcirkáló volt.

Csönd a harctereken

Berlin, dec. 24. A Wolf-ügynökség jelentése szerint a harctereken semmi újság.

A béketárgyalások megnyitása.

Budapest, dec. 24. Brest-Litovszkából jelentik:

Huszonkettedikén délután 4 órakor ünnepélyesen megnyitották Brest-Litovszkában a béketárgyalásokat.

A következő delegátusok jelentek meg:

Német részről: Kühlmann államtitkár, Rosenberg követ, Hoesch követségi titkár, Hoffmann tábornok, Brinckmann őrnagy.

Oszták-magyar részről: Czernyn külügyminiszter, Mérey nagykövet, Wiesner követ, Colloredo követségi tanácsos, Csáky gróf követségi titkár, Csicseric altábornagy, Pokorny alezredes, Glaise őrnagy.

Bolgár részről: Popov igazságügyminiszter, Kossev követ, Stojanovic Goncsev ezredes, Anasztasov dr. követségi tanácsos.

Török részről: Ibrahim Heddi pasa őfensége, Achmed Massiv bej külügyminiszter, Zelki pasa lovassági tábornok, Resad Hikmet bej külügyi államtitkár.

Orosz részről: Joffe, Komenev, Bizanko asszony, Pokroszky, Kerechon, Lubinszky, Weltmann, Pavlovics, Altvater tengernagy, Samnilo tábornok, Fokke ezredes, Zepitezredes és Lipaky őrnagy.

A béketárgyalásokat ünnepélyes üléssel nyitották meg, amelyen a német, oszták-magyar, bolgár, török és orosz kiküldöttek vettek részt.

Lipót bajor herceg, mint keleti főparancsnok, üdvözölte a megjelente-

ket, sikeres munkát kívánt és felhívta Ibrahim Hakkí pasát, hogy foglalja el a korelnöki széket.

Hakkí pasa üdvözölte a megjelenteket és indítványozta, hogy Kühlmann államtitkár elnököljön, amihez hozzájárultak.

Ezután Kühlmann hosszab beszéddel üdvözölte a megjelenteket és többek között ezeket mondotta:

Nem lehet szó természetesen arról, hogy a legkisebb részletekbe menő békeművet teremtsenek, a most megkezdődött tárgyalásokon. A szónok szeme előtt lebeg megállapítani azokat a legfontosabb alapelveket és feltételeket, amelyek mellett a béke és a barátságos szomszédi viszony főleg kulturális és gazdasági téren mielőbb ismét megindulhat és a tanácskozás azokról az eszközökről, amelyekkel a háború által ütött sebeket orvosolni lehetne.

Ezután a tanácskozások rendjét alapították meg. Használható a német, bolgár, orosz, török és francia nyelv. A rangkérdéseket a képviselt államok alfabetikus sorrendje szerint oldják meg.

Az első orosz képviselő hosszab beszédben ismertette a békeprogramot, amely lényegében fedi a munkás- és katonatanács és az orosz parasztszövetség programját.

A négyes szövetség hatalmai kijelentették készségüket, hogy az orosz fejtegetések vizsgálatába bocsájtkozzanak és e vizsgálat eredménye lesz a legközelebbi ülés tárgya.

szobrával együtt összetörni. Aki szeret, irgalmaz, megbocsájt, jutalmaz. Aki a földi élet próbái után megnyitja gyermekei előtt az örök élet kapuját. Aki mindenütt jelen van, minden megmér és mindenkinek egyformán igazságot szolgáltat.

Most újabb megváltást kér és újabb megváltást vár az emberiség. Megváltást a negy éve tartó világfelforgató vérzivartól, amelyben sok millió ember elveszett, évszázadok nagy és igaz kulturértékei megsemmisültek.

Világmegváltó jóság, jöjjön el a te országod! Törd szét a bűn vasbilincseit, legyenek azok bármilyen erősek. Hiszen nagy a te hatalmad. Megteheted ezt is, mint ahogy át tudad formálni az emberiséget és elvezetted őket a megváltás útjára.

Világmegváltó hit, ébredjen fel álmaiból újra a te országod, hiszen annyira hitetlen az emberiség. Küzd át magad a felületlen lázszat birodalmán és ne engedj az erőszaknak. Mert ha te se gyulsz bennünk lángra, akkor kiégett az utolsó reménysugár is, vak homály övezi a mindenséget és vak homályban maradnak még sokaig.

Világmegváltó boldogság, derengjen végre a te hajnalod is, áraszd el az egész emberiséget, ezt a sokat szenvedett, sokat bűnhődött várost, amely hosszú ideje közvetlen-közletről nézi már a pusztulást, a halállal járó enyészetet. Ne feledkezzél meg a sziveinkről sem, ahol olyan nagyon, de nagyon érezzük a hiányodat.

Még nem adatott meg az ideai karácsonyra nekünk, hogy tiszta hála hangokat vegyithessünk az isten népének énekeibe, hogy a béke csendjében gyulladt ki a Jézus születését hirdető karácsonyi csillag szelid fénye. Még nem örvendezhetünk egész szívünkkel, hogy boldog örömnapp derült ránk.

De már utban van, már megkezdődött az újabb megváltás nagyszerű műve. És ennek a megváltásnak természetfeletti erejében bizva, hisszük, hogy most már nem fog megállani nagyszerű művének teljes befejezéséig.

Es akkor, ha így lesz, a megnyilatkozott égből mennyei sugár fénye fog újra aláradni az árva, elhagyott földre, hogy megvilágítsa a hosszú éjszakát és csodálatos tavaszt varázsoljon elő a zord téli napok közepette az egész világon a gazdagok fényes palotáiban és a szegények egyszerű hajlékában egyaránt.

Világmegváltó béke, jöjjön el a te országod!

— A karácsonyi istentiszteletek sorrendje. A karácsonyi ünnepek alkalmából a helybeli rk. plébánia templomban az istentiszteletek sorrendje a következő:

December 24-ikén éjféli misé.

December 25-ikén, karácsony első napján reggel 6 órakor pásztormise, a délutáni folyamán pedig fél 8-kor és fél 9-kor rendes misék, 10 órakor német szentbeszéd, ezt követőleg pedig ünnepélyes zenés nagymise, amely alkalmával az egyházi énekkar Kempter Pastoral miséjét, gradualéra Güttler „Bei Bethlehem waren einst Hirten zur Nacht“ és offertóriumára Melcher „Weinachtslied“-jét adja elő. Délután 3 órakor ünnepélyes vecsernye.

December 26-ikán, karácsony másodnapján az ünnepeken szokásos szentmisék, 10 órakor magyar szentbeszéd. Délután 3 órakor ünnepélyes vecsernye.

A ref. templomban a karácsonyi ünnepek alkalmával mindkét napon d. e. 10 órakor urvacsora osztással egybekötött istentisztelet lesz, melyen az új helyettes lelkész, Nagy Márton volt szentesi segédlelkész fog prédikálni.

December 27-én, csütörtökön Szent János apostol és evangélista napján 9 órakor nagymise, utána pedig a szokásos bor megáldás.

— A szegények karácsonya. A nagybeoskeri nincsetlenek, a fázó — didergő szegényeknek is lesz ma karácsonyuk. Gondokodik erről a Szocialis Missió Társulat, amely Jankó Ágostonné alispánné vezetése alatt fejt ki áldásos tevékenységet a jótékonyaság terén. A

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, december 23.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Keleti harctér:

Fegyverszünet.

E hó 22-én d. u. 4 órakor Brest-Litovszkában megkezdődtek a béketárgyalások.

Olasz harctér:

Kedvezőtlen időjárás és látási viszonyok folytán a harci tevékenység általában csekély maradt. Ellenséges részleges előtörések meg-hiusultak.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, december 23.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadcsapata: Blankartstól Deule-ig az élénk tűzvétség tevékenység egészen a sötétség beálltáig tartott. A Bólsinghe—staadeni vasut mentén végrehajtott vállalkozásunkból 30 angol foglyot szállítottunk be.

A Scarpe mindkét oldalán és St. Quentin-től délre délután élénk tűzvétség fejlődött ki. Arras és St. Quentin között számos sikeres felderítő csatározás.

A német trónörökös hadcsapata: A Maas mindkét oldalán a tűzvétség tevékenység az esti órákban fokozódott. A repülő tevékenysége, amely a nap folyamán számos szakaszon igen erős volt, holdvilágos éjjelen is élénk maradt.

Scheernest, Dovert, Dünkirchent, valamint az angol és francia arcvonal mögött levő vasuti telepeket és lőszerraktárakat erőteljesen bombáztuk.

Keleti harctér:

Semmi újság.

Macedon arcvonal:

A harci tevékenység csekély maradt.

Olasz harctér:

Az olaszok egy előretörése a Monte Asolotól nyugatra emelkedő magaslatok ellen meg-hiusult.

Ludendorff.

HIREK

Lesz-e megváltás

mielőbb a háború borzalmaitól? Lesz-e békeség? Adatik-e öröm a jóakaró embereknek? Ünnepelhet-e az emberiség?

Tizenkilenc évszázad előtt megszületett Jézus és megbékíté az Isten az emberiséggel, amelyet megváltott. Ennek az emléke karácsony, a béke ünnepe. A békéé, amely nélkül nincs szeretet, a szereteté, amely nélkül a békeségnek nincs igaz értéke.

Világmegváltó béke, világmegváltó boldogság, jöjjön el a te országod!

Soha a tizenkilenc évszázad óta annyira igazán, annyira sóvárogva nem hangzott ez a fohász mint az ideai karácsonykor. Sok millió ember gondol ma arra, hogy a kétezredes hatalmas eszme végre meghozza a negyedéves szenvedések balsamát. Hogy kigyógyít a az emberiséget a durvaságnak, embertelenségnek, fennhéjzásnak, kegyetlenségnek és gyűlölködésnek betegségéből. Hogy hatása alatt meg-ujul a lélek, fölfrissül a szellem, újra jogaiba lép az igazság és újra megszületik a testvériség.

Mert Krisztus egyszer már megadta az emberiségnek azt, ami hiányzott. Egyenlővé tette az embereket. Elkergette a diszletiteneket és az emberiségnek lelki szemét ráirányította az Egyistenre, aki mindenható, mindentudó, örökkévaló. Akit nem lehet áldozatokkal rászédni és

mai nap folyamán 25 pár ingyenes, 14 öltöztet gyermekruha, ezenkívül burgonya, cukor, befőtt, kolbász és kalács kerül kiosztásra a Társulat Zápolya-utca 4. szám alatti óvodahelyiségében, amely állandóan telve van ma a his Jézus érkezését leső szegény, cipőtlen, éhes gyermekesréggel, törődött, keresetképtelen aggokkal, kopott, fakóarcu asszonyokkal. Hat szegény család kap ma fejenként öt kiló burgonyát, egy-egy kiló cukort, darát, egy pár kolbászt és kalácsot, ezenkívül 97 aggastyán kap édes kalácsot, hozzá még mindegyik egy koronát. A tartalékkórházakban fekvő sebesültek részére pedig két nagy kosár édes süteményt juttat a Misszió Társulat. A sok jót gyűjtés útján szerezte be a Társulat és a társadalom minden osztálya, még a szerényebb viszonyok között élők is szívesen adakoztak a szegények karácsonyára. Karácsonyát nem állít és az ezzel járó hosszadalmas ünnepélyt nem rendez a Misszió Társulat, mert hisz a jótékony: lapelve: kétszer ad, ki gyorsan ad. A Misszió Társulat, amely ez évben mintegy 250 pár ingyeneset osztott ki a szegények között, most adja ki évi jelentését, amelyről legközelebb számolunk be.

— **Szentiványi Ferenc előadása a szabad liceumban.** A Torontálvármegyei Közművelődési Egyesület nagybecskereki szabad liceumában tegnap délután dr. Szentiványi Ferenc th. arvaszéki elnök tartott felolvasást *A magyarság szupremáciája* címmel. A felolvasásra nagyszámu hallgatóság gyűlt egybe, amely mindvégig nagy figyelemmel hallgatta azokat az igazságokat, amiket Szentiványi dr. a statisztikai számok megdönthetetlen bizonyító erejével felsorakoztatott és vele a magyarság szupremáciáját bizonyította srámbeli, gazdasági és kulturális téren. A nagy tudást és komoly tanulmányokat igénylő felolvasás a jelen voltakra nagy hatást gyakorolt, akik az előadás végeztével lelkesen ünnepelték Szentiványi drt.

— **A 12. gyalogezred pótzászlóalj hadikölcsönjegyzése.** A 12. gyalogezred pótzászlóalj mint minden hadikölcsön alkalmával, ugy most is tevékeny részt vesz a hadikölcsönjegyzésben. Az Ers-Baon ezen célra külön hadikölcsönjegyző irodát állított fel, mely eddig 1.200.000 K-t kitevő hadikölcsönjegyzést bonyolított le és így előreláthatólag igen szép eredményre van kitartás. Annál dicsőre méltóbb a 12. gyalogezred e nagy összegű jegyzése, mert a legénység az ország szegényebb hegyes vidékéről való. Ezen igen szép eredmény elsősorban Bergmayer Rudolf alezredes urnak tudható be, aki fáradhatatlan tevékenységével mindenképen hozzájárult ahhoz, hogy az ezred hírnevének megfelelően szerepeljen a hadikölcsönjegyzők névjegyzékében. A hadikölcsönjegyző iroda felállítására és a szervezés Murmay kapitány ur érdeme, míg a lebonyolítás Erhardt hadnagy hadikölcsönjegyzőtiszt munkája, kinek fáradhatatlan agitációs és szorgalma teljes elismerést érdemel.

— **Csendőr és katona véres afférja.** Szombaton este véres affér játszódott le Beeskereken a Garai-utcában. Szlávik Dezső csendőr-örmester, aki kitüntetésekkel diszítve a frontról jött haza a Kisfaludy-utcában lakó szülei meglátogatására, egy hölgytársasággal haladt a Garai-utcában. Arra ment egy ittas 12. gyal. ezredbeli géppuskás szakaszvezető: Zsák János. Az örmester megpirongatta a szakaszvezetőt, hogy hogy lehet így berugni, mire a szakaszvezető bajonettel rantott és hátszúrta a csendőrt. A szurást Szlávik örmester szerencsére felfogta, különben, ha az a lapockáján

éri, halálos lehetett volna. Így is másfél centiméteres sebet ejtett rajta. A szakaszvezető hátrahagyva bajonettjét, elmenekült. Tegnap délelőtt nyomozta ki és tartóztatta őt le Naggyidai tiszthelyettes, a katonai rendőrség vezetője. Megkötözve kísérték be a laktanyába, ahol őrizet alá helyezték. Érdekes, hogy Zsák szakaszvezető tegnapelőtt délután elvégezte a karácsonyi gyónását és tegnap reggel, mintha mi sem történt volna, meg is áldozott. Az esetre egyébként, mondja, egyáltalán nem emlékszik, annyira ittas volt. Szlávik örmester sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

— **Lakók verekedése a Melencei-utcában.** Szombaton este hat óra tájt négy verekedést rendezett a Melencei-utca 36. számú házban két partaj: Kabók Jánosné hadbavonult neje és Hadácsi Józsefné, egy nyug. vasutas felesége. A gyerekek miatt veszték össze, verekedés közben Kabókné egy tüzes vasalót vágott Hadácsinéhoz, aki a karján égési sebeket szenvedett. Később, mikor hazajött Hadácsiné 27 éves József nevű fia, értesülvén anyja megveretéséről, bement Kabókné lakásába és ennek kezéből kikapva a tüzes vasalót, azzal ugy homlokon sújtotta, hogy Kabóknénak a bal szeme felett galambtojás nagyságu dagant képződött, ezenkívül a szeme is megsérült. A súlyosan sérült asszonyt most a kórházban ápolják. A rendőrség súlyos testi sértésért megindította az eljárást Hadácsi József ellen.

— **Hirtelen halál a korcsmában.** Kolleth Mihály 65 éves nagybecskereki ácsmester szombaton este betért a Vörösmarty-utca és Petőfi-utca sarkán levő Tóth-féle korcsmába, ahol 3 deci bort rendelt. Alig emelte ajkához a poharat, összeesett és meghalt. Szívszélhűdés ölte meg. A holttestet a lakására szállították.

— **Ujság és naptár nélkül ma már intelligens ember nem élhet.** Felhívjuk az olvasóközönség figyelmét a most 40-ik évfolyamába lépő Pesti Hirlapra, a magyar demokrácia anynyira kedvelt független politikai napilapjára, amely immár 28-ik éve látja el rendes előfizetőit a minden háztartásban nélkülözhetetlen naptárral. A Pesti Hirlap naptára az 1918-ik évre válogatott szépirodalmi közlemények mellett sok közhasznú tudnivalót tartalmaz aktuális képekkel és a világháború egyévi történetét megvilágító térképpel. Aki a Pesti Hirlapra egy negyedévre előfizet (13 koronával), az ingyen és bérmentve kapja meg ezt a nélkülözhetetlen könyvet.

— **Politikusok a mozirol.** A Mozi-Világ 250 oldalas karácsonyi száma olyan szenzációs tartalommal jelenik meg, amilyet magyar hetilap még alig nyújtott. A magyar politikai élet 35 vezéralakja nyilatkozott benne a mozi kulturhivatásáról, így a többek között Ugron Gabor, Grecsák Károly miniszterek, Szász Károly, a képviselőház elnöke, Simontsits Elemér és Szeitovszky Béla, a Ház alelnökei, Pailavici György ögróf, Palugyai Mór dr., Beck Lajos, Hantos Elemér dr. és Bosnyák Zoltán dr. államtitkár, Lukács László, Ghillányi Imre, Polónyi Géza, Jankovics Béla dr. volt miniszterek. Szerényi József, Károlyi Mihály gróf, Vojnich Sándor báró, Herczeg Ferenc, Pekár Gyula, Giesswein Sándor, Illosvai Lajos dr. stb. Ezen kívül a magyar és német filmművészet legkiválóbb reprezentánsai irtak az ünnepi számba. A dusan illusztrált lap — mely Lenkei Zsigmond kitűnő szerkesztésében jelenik meg — karácsonyi száma 5 korona a kiadóhivatalban, Budapest, Dohány-utca 37.

— **A fölmentettek bevárási engedélye.** A honvédelmi miniszter felhatalmazta a járási főszolgabírákat és a polgármestereket, hogy mindazoknak, akik ul felmentésüket, vagy meglévő felmentésük meghosszabbítását kérték és erre javaslatba is hozták őket, ha felmentési ügyüket eddig el nem intézték, már most 1918. évi március 31-ig érvényes bevárási engedélyt adhassanak. Megengedte továbbá, hogy a december 31-ig általánosságban felmentett hivatásos gőz- és motoreséplő-gépközlelők és fűtők felmentését, ha felmentésükre még továbbra is szükség van, 1918. február 15-ig meghosszabbítsák.

— **A városi moziban szombat és vasárnap** a „Királyom... meghalok érte” című nagy hatású dráma képezte a műsor főpontját, mely osztatlan tetszést aratott. Az ünnepek alatt ismét elsőrendű műsorral fogja a vezetőség szórakoztatni a mozilátogató közönséget. Bemutatásra kerül ma és holnap a „Legyen világosság” című 5 felvonásos erkölcsdráma, a Bern Aldorral a főszerepben, szerdau pedig az „U hajó hőse” című 4 felvonásos történelmi dráma, a tengeralattjáró feltalálójának élettörténete izgalmas és érdekesítő jelene-tekben.

— **Kéi farkas kölyök kutya,** igazi fajnaemes, Németországból való, eladó. Megtekinthetők Temesvári-ut 43. alatt.

— **Lapunk legközelebbi száma a karácsonyi ünnepek folytan december 27-ikén jelenik meg a rendes időben.**

Iffjuság.

Oh jérum, jérum! szállnak ám az évek,
Az iffjuság s a leány csapodár,
Ma-holnap vége lesz a szép regénynek,
És elhagy majd a forró napsugár.
Ti jó fiúk, akikkel ott bolyongtam
A béceken, hol verőfény ragyog,
Most már a völgybe szállunk néma gondban,
És álmaink már hulló csillagok.

Haj egykor, egykor más volt ez az élet,
Sok volt a fénye s az árnya oly kevés,
Ah lángja volt mindnyájunk vig szívének,
S lepatlant róla mind a szenvedés.
A tudományok poros csarnokában
Oh mennyi ábránd, mennyi vágy fakad,
Ott Pallas baglya nincsen egymagában:
Mellette Amor nyilvesszőt farag.

Az volt az élet! Szárnyra kelt a lelkiünk,
Merészen, fűgén, úgy, mint sohasem,
S az uton illatos virágra leltünk,
S a szívünk dalolt vígan, édesen.
Műt Pallas sugott attól elaludtunk,
Mert Amor hajlott sugva mifőlünk,
A tudományul zátonyra jutottunk,
S a szerelem szigetjén kikötünk.

S kiért a lelkiünk büszke lánggal égett,
Egy-egy rövid ruhás leányka volt,
Elölünk nem nyert senki menedéket,
Szerelmünk kérlett, vaddolt, ostromolt.
Baráti keblen sirtunk csöndes éjjel,
Amikor szívünk már-már megrepedt,
És eget kérve, izzó szenvedéllyel,
Faragtunk bus szerelmi verseket.

Meghatva nézlek olykor, régi csarnok,
S szemembe könnyet lop a pillanat,
Ti szürke falak, a régiak vagytok,
De szívünk oh, a régi nem maradt.
Oh jérum, jérum! hol van az a lányka,
S a régi kedv, a pezsgő, a csodás,
És hová tűnt a lelkiünk büszke lángja,
És hová lett a régi álmódás?

Borsodi Lajos.

DR. HEINERMAN SZANATÓRIUMA NAGYBECSKEREKEN.

Főlévelnek mindennemű betegnek.
Modern berendezés és felszerelés.
Gondos kezelés és ápolás.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Hétén, december hó 24-én két előadás: 5 és fél 9 órákor

Kedden, december hó 25-én négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órákor

Legyen világosság

Nagyhatású hatalmas erkölcsdráma 5 felvonásban, a főszerepet játsza a világhírű BERND ALDOR.

Szerdén, 1917. december hó 26-án négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Az U-hajó hőse

Történelmi dráma 4 felvonásban, a tengeralattjáró feltalálójának élettörténete izgalmas és érdekesítő jelene-tekben.

Karácsony.

A hóesés megszűnt, de a csipős decemberi szél egyre rázza Nagy Jánosné ablakát... Ki törődik avval?

Bent a meleg konyhában egymás után szedgeti ki az asszony a barnára sült pogácsákat. Az egyik padkán a szomszédné tartja szővel a sürgölődő asszonykát, míg a kilenc éves Jancsi gyerek az ölébe könyökölve néz fáradhatatlan ajkaira:

— Hát bizony! Higgye el komámasszony semmi sem lehet úgy, ahogy eddig. Vennyi nem lehet mer' inkább a városba horgya a ki-nek van. Ha meg csinyalok elrekkvilálik a katonaságnag. Pedig hejh... azelőtt nem így vártuk a szent estét...

— Igaz, igaz! Ha tegnap át nem hozza lekem komámasszony azt a kis töpertűt, igazán nem tudom mit küldök az uramnak ki a harc-terre...

— Ugy, ugy. Szivesigbül tettem!

— Így sem sokat küldhetek, csak ezt a néhányat. Hármat a Jancsinak adok, hadd maj-szoljon ő is...

És így tovább. Elkezdődnek a sopánkodások és megindul a nemes verseny, hogy ki tud több rosszat mondani a háborúról.

Ezalatt a kis Jancsi zsebrevágja a pogácsá-
kat és odasompolyogva az asztalhoz, gyorsan odaesempészi a saját pogácsáit az apja pogá-
csái közé. Félve néz körül... lassan, óvatosan
sétál az ajtóig — aztán hirtelen kilép. —
Zsebre dugott kézzel, füttyörészve indul a kis
istálló felé. Ugy örül a csinyjének! Csak ő
tudja, hogy milyen szívesen odacsempészte
volna az új téli sapkáját, meg a kendőjét is
az apja csomagjába, de azt mégsem merde...

Az sz...i frontszakaszon meleg napok jár-
nak. A lövészárkokat betemeti a hó, de az
olasz még a szent karácsony napján sem
hagyja nyugodtan dideregni a szegény baká-
kat. Egyre jönnek a „jókívánságok” és a „cso-
magok” s szerencse, ha egyik-másik nem talál
a címzettre.

Nagy Andris káplárnak cudar, jókedve van.
Hiába heccelik:

— Andris! Andris! Elfelelt az asszony
téged. Nem kapsz már te csak a taliánoktól
csomagot.

Andris csak nevet... csak bólogat...
aztán néha, néha odaüti a fejét a puskaluk
felé és néz a muszkára. Egyszerre elkárom-
kodja magát:

— Tyűh! Azt a hétszentséges szűz Máriá-
ját! Ne kelj fel te fattyu! Maradj! Maradj!

A lövészárkok felől egy kis 11—12
éves gyerek szalad a térdigérő hóban. Az

arca csupa vér. El-el esik... megint felugrik
és szalad... szalad...

Andris nézi, nézi, azt hiszi, hogy a Jancsi
gyerek. Kiabál felé, hadonászik, de az nem
hallja... egyszer aztán látja, hogy végleg el-
esik, elterül a hóban...

— Kimegyek utána. Behozom.

Megkísérlik lebeszélni:
— Már azt' mit bajlódsz te akárki vacak
fattyával!

Nem is hallgat oda. Már ki is ugrott és
szalad a gyerekekhez. Az ölébe kapja s hozza
diadallal. Mikor az árokba ér még, csak annyi
ideje van, hogy odaszól a komájának:

— Ha meggyógyul, küld el a Jancsinak ka-
rácsanyi ajándékul — aztán összeesik

Hátulról találta a golyó.

Jancsi pedig füttyörészve megy be a kis is-
tállóba és büszkén meséli egyetlen barátjának,
az értelmes Riska tehénnek:

— ... aztán odatettem a többi közé, vennyi
nem lehet, mer' inkább a városba horgya, aki-
nek van, ha meg csinyalnak, elrekkvilálik a ka-
tonaságnag...

Történt pedig vala az Urnak ezerkilencszáz-
tizenhetedik esztendejében, karácsony napján!

Voton.

A KISVÁROS

A béke.

Amint ezt a bűvös szót leírom: béke, az az
érzésem, hogy a tollam, ez a furfangos varázs-
szerszám, valami rózsaszínű álomország köze-
pébe pöndörít, amelyet megsejtettem gyerek-
koromban, amikor a lelkeken jóságos tündé-
rek gyönyörű muzsikát pengettek. Béke, béke!
Nem tudom, te is úgy vagy-e vele, testvérem,
de én libegő angyalok nélkül el se tudom már
képzelné ezt a fájó és drága fogalmat s ez a
négy betű előttem olyan, mintha mindegyike
egy-egy ritka, rég elkallódott gyémánt volna
s mintha valahol egy mesebeli mágusnak
kellene lennie, akinek el kell indulnia a világ
mind a négy tájára, hogy megkeresse s újból
egymáshoz fűzze ezt az elveszett négy gyé-
mántot. Elindult-e már a mágus? Uttalan uta-
kon, sűrű vadon mélyén keresi, kutatja-e már
a nagyszerű kincset, amely mindnyájunké volt,
a tiéd is, hatalmas hereg s a tiéd is, nyomorult
koldus, mindenkié, aki lélekkel született és
megtanult szeretni? Mert az történt, hogy
láthatatlan gonosz ujjak valami végnélküli
gyászfátyolt szöttek és kerek e világon reá-
borították szegény emberi lelkekre és e szo-
moru lelkek maguk fölött érezték a kajánul
vigyorgó halált és a halál kilopta a szívekből
a mosolyt s a könnyek özönvíze borította el
az egész világot. Mikor lesz menekvésünk
fekete Jaj-országból; bujdosó testvérszívek mikor
találnak újból egymásra, emberi lelkekben
mikor lobban már utolsó a gyűlölet gyehenna-
tüze? Ember, ember, mikor találod meg végre
magadat?

Mondd, testvérem, legszebb álmodban milyen-
nek látod a békét? Mit jut elsőnek eszedbe,
amikor a szívedbe muzsikál ez a hűtlen ábr-
ránd? Béke! Esti harangzó hullámszik végig,
csöndesen, szeliden, az elfáradt falu felett; a
házikóban vacsorára teritnek; az apa öle
kapja kisebbik gyereket, hosszan és köny-
nyezve a szemét csókolja, mintha imádkoznék;
az anya az idősebbiknek simogatja szőghaját
s aztán kitörő szeretettel a fejét a szívéhez
szoritja; csöndben megvacsoráznak; lehajtott
fejjel, áhítatosan hallgatják a suttozó szavu
boldogság meséit; pislogó lángu lámpa tompa
fényében olyanok, mint egy elfeledt mester
rég képe a szeretetről. A lelkek szépsége ez. Ez
a béke.

Vagy talán az jut elsőnek eszedbe, hogy
Párisban a boulevard-ok során, tündéri fény-
fényforrások gyulladnak ki, büszkén és kölö-
nyel megvilágítani a torló emberáradatot, a
lüktető életet, a megtért ember isteni játéka?
Az jut-e az eszedbe, hogy ebbe a sebes arany-
áradatba mily jó lesz bedobni a szívedet, az
ünneplő ujjongásba beleénekelni a te fagyó
dalodat, élni, élni, szeretni mindent, ami élet,
Párisban, az élet ezerszínű játéktérén, ahová
a világ minden táján olthatatlan szomjúsággal
vágyódnak az emberek? Senkisémi kérdi, cso-
dálatoz, örömd szava mily nyelven ébred a
lelkedben, nem tudják be többé bűnbödni, hogy
a Tisza táján nézted először a csillagokat, mik
az egész világot köszöntik, ellenségből ember
lettél, homlokodon emberi méltóság sugárzik,
az élet, Páris, a világ újból magához ölel. —
a lelkek egybeforradása ez, ez a béke.

Vagy talán az a mélyzengésű gondolat röpül
el elsőnek a szíved fölött, hogy a könyvtár-
szoba mélyén a lelked újból összepárosul a
költészet örökéletével, a tudomány halvány
derengésű misztériumaival, hogy halk léptek-
kel újból ott jársz a legszebb emberi gondo-
latok csöndes templomában s egy-egy halha-
talan alkotás hellaszi szépsége előtt pogány
imádásba fog a szíved? Hogy a halál félelmes
birodalmából erre a szent helyre menekítettél,
amelynek falán megtörik a külső világ min-
den ostromló zajongása, ahol poros poleokon
rég elaludt emberek halhatatlan lelke lüggöl.
csodás lángolással, mely régi és eljövendő szá-
zadok sűrű, nagy ködébe világít? Hogy újra
betértél az igazi béke csarnokába, ahol Boe-
caccio és Kant, Goethe és Zola, Madách és
Spencer testvéri ölekezésben élnek az örökké-
valóságban és éltek akkor is, amikor odakünn
az ember, agyában az isten szikráival, kob-
leiben az irgalom hitével, kést szurt a másik
ember eleven, piros szívébe? Gondatlanul he-
verni a művészet életet susogó kertjében, nemes
homlokokkal, égő szömmel belemerülni az igaz-
ság rejtélyeibe, — ez az ember isteni sorsa,
ez a béke.

Vagy talán az a boldog kép hajnalik előd a
béke első elgondolására, hogy a nap áldott
tűzében zizegve hull a rend a suhogó kasza
nyomán, a férfi izmos karja fáradhatatlan len-
düléssel végzi a nehéz munkát, a nő könnyű
merengéssel sarlózza a buzát s valahol a tarló
mélyén elragadt trillával megszólal a szálló
pacsirta? Testvérem, ki szerelmese vagy a
magyar földnek, érzed-e, hogy a végtelen fe-
vegőégből az isten szeme tűz le a rónára,
hogy itt a mélységes csöndnek szárnyaló, szent
szava van, hogy ez a magyar lélek bensősé-
ges áhitata, ez a béke.

Am lehet, hogy hamis és színtelen mind a
sok drága kép s hogy a béke szebb és ma-
gasztosabb mindennél, amit ma még, fekete
éjjel bárszonyára, vágyak aranyzínével, a lel-
künk festeni merészelt. A szó, a szín, a hang nem
elég meleg, nem elég zengő, nem elég balsamos,
hogy a béke glóriás szépségét kifejezhesse. A
költő hárfája, a festő ecsetje félve varázsolja
maga elé bűvös lényegét, de egy egyszerű, halo-
vány arcú asszony édes álomban maga előtt látja
száz halálból megjött gyermekét, kacagó szívvél
beletemeti szemét a szemébe, lelkét a lelkebe
s ekkor a költő rajongásával, a festő ihletével
s ami mindennél több: az anya szentséges
szerelmével meglátja a boldogság sugárzó
arculatját, megérzi a megnyílt menyország
áldását s köszönti könnyezve, ujjongva, hang-
talan imával, a visszatért békét.

Messze keleten mintha derengeni kezdene.
Sorakoztatok, véres, meghajszolt, elalélt em-
beri szívek s várjátok reszkető hittel a feje-
delmi jövevényt, szívek megváltóját, az ezer
kinban és ezer jajban megálmodott békét!

— odi.

Ön
csodálatraméltó eredményt érhet el a
Diana-alabástrompuder és Diana-krém
használatával. Mintha csak tejből fű-
rösztöttek volna az arcát és kezét, oly
végtelenül finom, friss és üde

lesz
a bőr ezek használatát után. A női szép-
ségápolás terén valóságos forradalmat
idézett elő a Diana-alabástrompuder- és
krém. Köztudomásu, hogy

lesz
legfelsőbb körökben épp úgy, mint a közép-
osztály hölgyeinél ezen készítmények a
szeptől, pattanások egyedüli biztos ellen-
szerei s a

legszebb
eredményre vezetnek. Mindenütt kaphatók!

Főelárúsióhely:
Diana Kereskedelmi R-T.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

A háborus nyereségadó kivetése Nagybecskerekén.

A múlt héten készült el a nagybecskereki pénzügyigazgatóság a városi hadijövedelemadó, vagyonadó és a hadinyereségadó kivetési lajstromaival, amelyek most a városi adóhivatal helyiségében közszemlélésre vannak kitéve.

Lapunk mai számában a három hadiadó közül a hadinyereségadó kivetési lajstromainak adatait közöljük. A hadinyereségadót tudvalevőleg azok tartoznak fizetni, akik jövedelemadó fizetésére kötelesek és pedig az után a jövedelemtöbblet után, mit 1914., 1915. és 1916. években a békeévekkel szemben tényleg elértek. Ezt a többletet nevezi a törvény hadinyereségnek. Ennek az adónak magas a kulcsa, felmegy egészen 45 százalékig. Mennél több volt valakinek a hadinyeresége, annál nagyobb részt köteles ebből adóban leróni.

Alább közöljük a nagybecskereki hadinyereségadó kivetését. Ezt az adót minden eddigi háborus évre vonatkozólag külön-külön vetik ki. Az alábbi felsorolásban a nevek melletti első szám azt az összeget jelenti, amennyivel az illetőnek 1914-ben több volt a jövedelme, mint 1913-ban; ezután következik az az összeg, amennyivel valaki 1915-ben kevesebb, mint békeidőben, vagyis 1913-ban; ezután következik az 1916. évi hadinyeresége (vagyis a békehez viszonyított jövedelem-többlete) és végül az utolsó szám jelenti a 3 évi többjévedelem után fizetendő adóösszeget, a háborus évek hadijövedelmére kirótt adót.

Az itt közölt adótételek csak a pénzügyigazgatóság javaslatai és még bizottsági tárgyalás alá kerülnek és annak alapján lesznek véglegesen megállapítva.

Az alább közölt számok mind koronákat jelentenek.

Krisznanov Jóca	hentes	3100	26600	26100	5060
Schneebecher Lajos	"	16000	26000	36000	7400
Prokisch Gyula	"	30000	50000	4400	9720
Kalagyerszki István	"	—	18000	25000	3550
Kolozsvári Sándor	"	6000	18000	25000	3850
Portscheller János	"	—	9000	15000	1450
Goldberg Mihály	ékszerész	22000	58000	22000	10700
Mesznik R. özvegye	"	—	10000	20000	2000
Salamon Samu	"	—	5000	10000	750
Schwab Albert	"	—	5000	10000	750
Oswald Pál	fűszeres	11900	13900	40400	6175
Prandell Rezső	"	21000	57000	103000	30100
Neufeld Róza	"	30000	72000	54000	21800
Klauber Vilmos	"	10200	40700	47200	11110
Szauer Árpád	"	12000	24000	30000	5800
Kadelsburger Lipót	"	15000	20000	25000	4750
Csada Károly	"	3000	8000	18000	1850
Tolvaht Frigyes	"	9000	14000	19000	2760
Gimpel József	"	8740	12700	14700	2185
Fleiner Aladár	"	15000	20000	25000	4750
Rózsa Béláné	"	10000	10000	30300	4000
Keppich Sándorné	"	—	5000	10000	750
Sohn Károly	"	10000	20000	30000	5000
Klein Mark Manoné	"	—	—	5000	250
Weiterschan Jakab	"	8500	8500	13500	1804
Erezegán Tivadarné	"	10000	10000	70000	12000
Weiterschan János	"	15000	10000	19000	5000
Fendler József	"	24000	42000	13000	7715
Weisz Izidorné	rövidáros	20000	20000	15000	4000
Frey Rezső	"	20000	20000	15000	4000
Urban Frigyes	ruhakereskedő	58000	110000	130000	61864
Risztes György	rőfős	50000	90000	148000	59568
Mesznik Imre	divatáros	20000	30000	70000	15500
Krajev Mihály	rőfős	15000	25000	53000	10750
Krajev Lázár	"	10000	21000	52000	9169
Boskovics János	"	10000	20000	30000	5000
Woogh Mihály	"	—	89000	55000	24060
Özv. Stagelschmidt J-né	"	20000	40000	18000	7362
Terzin Zsivko	"	6000	10000	71000	12186
Czanner Antal	"	5000	10000	42000	5750
Bukovác István	rövidáros	25000	25000	12000	5240
Bonó Mihály	"	6700	6700	30000	3767
Bonó Tivadar	"	6700	6700	30000	3767
Özv. Straki Mátyásné	ruhakereskedő	—	5000	10000	750
Straki József	"	—	5000	10000	750
Molnár Lajos	rövidáros	—	5000	8000	650
Liptay Dezső	divatáros	20000	20000	20000	4500
Potven György	rőfős	15000	15000	5000	2250
Bukovác Pál	kalapos	—	15000	15000	2000
Beneth Károly	szállodás	40000	8000	120000	43800
Tóth Lajos	vendéglős	6400	16400	70400	12610
Mayer János	"	10000	17000	48000	7800
Marcain Jenő	"	1000	6500	12500	1120
Bobek György	"	16000	26000	66000	13500
Kovács János	"	18000	29000	10000	4760
Remsing Mátyás	"	—	—	5000	250
Gál István	"	7500	10500	14500	1875
Kerpner Lajos	gabonakereskedő	10000	10000	15000	2000
Deutsch Emil	"	20000	20000	25000	5250
Deutsch Zsigmond	"	8000	12000	15000	2100

Fischl Jakab	gabonakereskedő	20000	30000	40000	4500
Borál Bernát	"	10000	15000	25000	3750
Özv. Engel Sámuelné	fakereskedő	20800	32800	43800	10300
Braun Marcel	gépkereskedő	—	30000	20000	4500
Gerő Henrik	fakereskedő	10000	10000	20000	2500
Strasser Jakab	üveges	5000	10000	15000	1750
Kurländer Imre	fakereskedő	38000	38000	38000	12600
Herzog Imre	"	8000	18000	38000	5900
Berényi Bódog	vaskereskedő	11000	19000	55000	9500
Ujvári Adolf	fakereskedő	10000	10000	20000	3500
Boleszny Antal	vaskereskedő	10000	15000	20000	3000
Beno József	üveges	5000	10000	40000	5250
Blazsey József	pék	40000	15000	15000	6500
Heller David	malmos	20000	30000	40000	10000
Eckstein Samu	pék	50000	70000	110000	39500
Horváth Jenőné	éjjeli kávé	17000	16000	34000	5997
Tóth György	kávé	10000	20000	30000	5000
Kovács Sándor	droguista	29000	35000	32000	9930
Melkuhn Dezső	"	15000	20000	10000	3000
Glaszen Ferenc	kantinos	6000	16000	21000	3050
Rádiócs Milán	szeszkereskedő	40000	50000	50000	17500
Walzer Jakab	korcsmáros	—	5000	10000	750
Geyer Lajos	borkereskedő	3000	7000	10000	1000
Krömer Jánosné	korcsmáros	5900	15900	15900	2475
Hochholzer János	"	10000	10000	15000	2000
Staub Jánosné	kantinos	—	—	20000	1500
Wehner József	hentes	30000	40000	40000	12000
Wehner Ignác	"	30000	40000	40000	12000
Dr. Fodor Ottó	mérnök	9000	13000	15000	2269
Lukács Iván	szeszgyáros	18000	22000	40000	7600
Hennlein Márton	malmos	5000	10000	15000	1750
Özv. Annau Jánosné	"	8000	14000	30000	4300
Annau József	"	5000	10000	15000	1750
Deutsch Samu	gabonakereskedő	2300	7800	36000	4435
Deutsch Manó	"	—	4980	23792	2317
Özv. Deutsch Jakabné	"	12000	5000	23000	3017
Deutsch József	"	—	7500	31000	3544
Deutsch Arnold	"	—	7500	31000	3544
Deutsch Márton	fűszeres	20000	40000	30000	9000
Demkó Vidor	vaskereskedés	—	—	8100	405
Özv. Daun Gyuláné	"	30000	50000	65000	19250
Kehrer Gyuláné	"	—	—	8100	405
Dr. Magyar Károly	"	—	—	8100	405
Daun József	"	—	—	8100	405
Daun Aladár	"	—	—	8100	405
Friedmann Béla	szeszgyáros	4000	6000	15000	4200
Dr. Pollák Viktor	sör, szén és fakeresk.	10000	30000	73000	15492
Özv. dr. Mangold Samuné	"	8000	12000	57000	9000
Freund Lajos	rőfős	17000	17000	70000	13718
Freund Adolf	"	17000	17000	70000	13718
Hiller László	sör, szén és fakeresk.	30000	30000	95000	24082
Özv. Steinitzer Gézané	"	—	10000	28000	3200
Guttman Béla	fűszeres	10000	20000	30000	5000
Guttman Mór	"	10000	20000	30000	5000
Guttman Dániel	"	10000	20000	30000	5000
Eckstein János	börkereskedő	140000	90000	110000	73000
Kertész A.	cipész	12000	19000	25000	4250
Láng András	börkereskedő	10000	20000	30000	4767
Kónya Ferenc	papucsos	4000	17000	28000	4100
Herzfeld Vilmos	cipész	8000	11000	46000	6868
Lukinich Miklós	"	4000	14000	19000	2500
Weinberger Károly	"	5000	15000	20000	2750
Wilhelm Ferenc	"	11000	19000	25000	4050
Kelemen Péter	"	4000	8000	10000	1100
Temmer Zsigmond	terménykereskedő	15000	20000	47000	8411
Temmer Sándor	"	15000	20000	47000	8411
Temmer József	"	15000	20000	47000	8411
Temmer Salamon	"	20000	25000	53000	10979
Kanizsa Béla	bérlő	7800	17800	47800	7738
Klein Bernát	téglyagyáros	51000	73000	56000	26150
Bencez Miksa	butorgyáros	20000	35000	70000	16250
Fenyves Izsó	gabonakereskedő	20000	30000	40000	9000
Schwirtlich Alajos	szeszgyáros	20000	60000	80000	23500
Lukics Lyubomir	szappangyáros	30000	70000	140000	45000
Hollaender Károly	cukorkagyáros	17000	49000	51000	14576
Ambrózy József	szappangyáros	12000	12000	12000	2113
Grün Izsó	gabonabizományos	—	10000	12000	1100
Bergenthal Albert	rőfős	10000	18000	55000	9474
Petry Jakab	ruhakereskedő	40000	70000	50000	22000
Frank Lajos	"	23500	43500	43000	12525
Rosenfeld Mór	tojáskereskedő	—	5000	10000	750
Rosenfeld Dávid	"	—	5000	10000	750
Rosenfeld Samu	"	—	5000	10000	750
Heller Mór	tojás és tollkereskedő	9000	14000	64000	10861
Dr. Wattay Dezső	szeszgyár	254	5202	13305	1108
Hübsch Bernát	cukorgyári igazgató	—	4200	7200	575
Flesch Zoltán	ruhakereskedő	—	16160	37000	5189
Kövesi Emil	igazgató	—	10100	31000	4041

Haramiahajszja életre-halálra.

Hurokra került rabló cigányok. — 114 lovat kötöttek el. — Izgalmas hajszja a becskerek utcákon. — Mi volt az álszakáll alatt?

— Saját munkatársunktól. —

Nagybecskerek, dec. 24.

A nagybecskereki csendőrszámhoz tartozó écskai csendőrök öt hónapi szakadatlan nyomozás után most kézrekerített egy veszedelmes tizenkéttagú rablóbandát, amely végiglopkodta egész Torontál vármegyét. Százötvennégy lovat loptak el a banda tagjai, akik jórészt katonaszökevény kóbor cigányok. A banda vezérét, egy tizenkilenc éves suhancot, csak életre-halálra menő küzdelem után tudták ártalmatlanná tenni a csendőrök, akiknek karmai közül felfurángos módon már egy ízben megszökött.

A „Torontál” munkatársának a mindenképpen érdekes rablóhajszáról, amelynek egy epizódja itt Becskereken játszódott le, a következő részleteket sikerült megtudnia:

Torontál megye több községében, így Béga-főn, Lázárföldön, Zsigmondfalván és Écskán hónapokon át egy szervezett rablóbanda működött, amely különösen a gazdák lovait kötötte el. Most egy lónak nagy értéke van, érthető tehát a megyei gazdák riadalma, mikor hol itt, hol ott garázdálkodott a rablóbanda, amelynek tagjai, ha kellett, fegyvert is használtak és így a megriasztásuk is veszedelmes járhatott. Így Écskán két rendbeli gyilkossági kísérletet és hat rendbeli rablást, Torontál-vásárhelyen nyolc rendbeli betöréses lopást, a csenei járásban pedig negyven rendbeli lopást követtek el a tettesek.

Egy ügyes, kipróbált csendőrmester: Pósa János, az écskai őrs parancsnoka vette kezébe a nyomozást és öt hónapi szakadatlan munka után sikerült a tetteseket Gomán Lajos József gádi származású kóbor cigánylegény és tizenegy társa személyében kinyomozni. Gomán Lajos József egy tagbaszakadt, hatalmas termetű, minden hajjal megkent, ravasz cigánylegény. Ő volt a banda feje. Állandóan töltött revolverrel járt, amit a rablásoknál sűrűn használt is. A tizenkét tagú bandának kilenc tagja katonaszökevény.

Mikor Gománt letartóztatták, bekisérték az écskai csendőrök laktanyájába, ahonnan ravasz módon megugrott. Az őrsnek ugyanis nem volt elég petroleuma, így csak egy lámpa pislogott az őrszobában, ahol a rettegett haramia vezért: Gománt már négy nap óta őrizték. Az egyik vaságyhoz volt odakötözve láncokkal, egy öreg, a csendőrséghez beosztott népfőlkelő vigyázott rá. Gomán éjnek idején kiszabadította magát a láncokból: a kézesuklója ugyanis keskenyebb

a keze fejnél, — kiugrott a félemelet magassága ablakon és elmenekült.

A szökést még azon éjjel észrevették, lovas csendőrököt küldtek a haramia üldözésére. Gomán bemenekült Nagybecskerekre. A ravasz cigány itt valahol parókat és álszakállt szerzett, arcát pedig olyan ügyesen elmaszkírozta, hogy a 19 éves suhanc legalább 70 éves aggyastyának látszott. De elváltozása ellenére is felismerte őt Tancos csendőrmester épen akkor, amikor az ál-aggyastyán a Temesvári uton felakart szállni a zombolyai keskenyvágyú vonatra.

A csendőr lerántotta a cigány álszakállát, mire ez futásnak eredt. Az őrmester utána vetette magát. Valóságos emberhajszja következett. Már a Rudolf kaszárnya környékére értek, amikor az üldözöttnek sikerült egérutat venni.

Ha vonaton nem sikerül a szökés, majd sikerül lovon, gondolta magában a haramia. Éjnek idején egy Temesvári-uti istállóból elköltött egy lovat és ezen menekült az üldözésére kiküldött Szűcs Mihály csendőrmester elől. De csak Béga fölé menekült lovon, itt szelnek csesztette paripáját, amely visszatért Becskerekre gazdájához.

Katalinfalva és Béga fölé köztül érte utól az üldözött vadat Szűcs őrmester. Itt birokra kelt vele. Életre-halálra ment a viaskodás, mert a rablónál egy hatalmas és villogott, amely a csendőrmester volt szanva. Nagynehezen sikerült a földre tepernie Szűcs őrmesternek a haramiát, majd kirántotta karját és azzal lekasabolta a még mindig dühöngő, ellenállást kifejítő gonoszlevét. A fején és a lábszáran ejtett mély, erős vágást. Gomán, a vereszeteségtől elgyengülve, megadta magát a csendőrmesternek, aki bekisérte őt a nagykirályi kir. ügyészség fogházába. Most ott várja a megye gonosztevője, többi társaival együtt a megérdemelt büntetést.

A lopott lovaknak egy része került csak meg. Egy részét a banda tagjai eladták a lovasárokon. A 114 lónak darabját csak kétezer koronával számítva, kétszáz ezer koronánál nagyobb összegű kárt okoztak a ma már hívőre tett gonosztevők a megyei gazdáknak.

Itt említjük meg, hogy a nyomozás nagybecskereki részét Salcezer Sándor itteni járás-őrmester intézte, akinek tavrati értesítésére fogdosták össze Gádon a banda többi tagjait.

óta, California 1911 óta, Kansas 1912 óta, Oregon 1912 óta, Arizona 1912 óta, Illinois 1913 óta, Alaska 1913 óta, általános, aktív és passzív.

A háboru alatt megadta:

Montana 1914 óta, Nevada 1914 óta, Ohio 1917 óta, Indiana 1917 óta, North Dakota 1917 óta, Rhode Island 1917 óta, Michigan 1917 óta, általános, aktív és passzív.

Mas amerikai államok. — A háboru alatt megadta:

Canada: Manitoba 1916 január 27-én, Saskatchewan 1916 február 14-én, Alberta 1916 március 2-án, British Columbia 1916 szeptember 13-án, Ontario 1917 január, Nova Scotia 1917 január, általános, aktív és passzív. Yucatan 1916 október óta. Mexikó 1916 október óta.

Ausztrália—Ujzeeland.

Uj-Zeeland 1893 óta, Dél-Ausztrália 1895 óta, Nyugat-Ausztrália 1900 óta, Uj D. Wales 1902 óta, Tasmánia 1903 óta, Queensland 1905 óta, Victoria 1908 óta, általános, aktív és passzív. Az ausztráliai államföderáció mindezen állam asszonyainak 1902 ben adta meg a federalis választójogot. — Tasmániában, Queenslandban és Victoriában előbb volt meg a federalis, mint az állami választójog.

TAJÉKOZTATO.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 8 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

— Katonaotthon Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2-9 óráig.

Kis egzisztenciák.

Hogyan él a kishivatalnok, a rendőr, a levélhordó, a hivatalszolga, a plakátragasztó és az utcapró?

— Saját munkatársunktól.

Nagybecskerek, dec. 24.

Kis egzisztenciákat kerestünk fel: mennyit keres, mi a jövedelme és ebből hogyan tud megélni a negyedik háborus esztendő derekán. Fix fizetéses kisemberek azok, akiket felkerestünk és megkérdeztünk, mert hisz hadsereg-szállítók és bankárok válaszára talán nem is volna kíváncsi senki sem. Nekik semmi sem drága és jövedelmük arányban áll a mai nyomorító drágasággal. De azok, akiknek a szerény fix-fizetésüket kell beosztaniuk, a kishivatalnok, a rendőr, a postás stb., azoknak azizalára bizony nagy ritkán kerül husétel, azok lyukas cipőben és rongyos ruhában járnak, hideg, fűtlen lakásban laknak, mert mind-ezeknek a beszerzése nagy pénzüsszegekbe kerül manapság. Gorkij tollára volna szükség, ha le akarnók írni a kishivatalnok nyomorát, azét a kishivatalnokét, aki maga foltozza cipőjét, maga mossa ruháját és a farsasó irodai munka után maga főzi meg szegényes ebédjét. A Nyomor ott vigyorog a szegény ember asztalán és fő szülőke: a Háboru még mindig itt sorvaszt, pusztít bennünket. Csak a Remény a jövőben élteti már az embert, hogy „küzdve-küzdj és bizva-bizzál...”

Az intervjukat itt adjuk sorjában:

A kishivatalnok

éppen a cipőjét foltozza, amikor felkerestük szegényes lakásában.

— Bizony kérem, ezt is meg kellett tanulni. Maholnap már egészen lerongyolódom. Nincs alsó- és felső-ruhám, idáig csak a régiiket kijavítottam, de most már a régi is elkopott. Nekem a havi fizetésem, mint díjoknak, háborus segéllyel együtt havonta 139 korona. Most tessék ebből manapság megélni. Kaptam 150 korona ruhasegélyt, de bizony ebből egy nadrágot sem lehet venni. Attól félek, hogy teljesen lerongyolódom és egy szép napom nem jöhetnek be majd a hivatalba.

— Mégis hogy osztja be ezt a szerény jövedelmet is?

— Hat ugy kérem, hogy most például vettem magamnak 5 koronáért fél kiló tepertőt. Ehhez naponta magam készítek egy kis levest, mert magányos ember vagyok. Ennek elégnék kell lenni egy hétig. Hét kiló lisztet kapok egy hónapra. Ebből kenyeret süttetni, főzni, bizony kevés. Még ott, ahol család van, jobban jönnek ki, mert többen kapnak. Tüzelőanyag beszerzése szinte lehetetlen. A fuvarért elkérnek annyit, mint egy heti fizetésem, tehát fűtött szobáról álmodnom sem szabad.

— Mikor evett utoljára marhahúst?

— Bizony nem emlékszem rá. Nagyon regem volt... De egyre megkérném a szerkesztő urat, mostanában sok pulyka kerül levágásra a nagyobb háztartásokban. Annak a fejét ugyis el szokták dobni. Igen kérem, tegyen közzé egy felhívást, hogy ezeket a pulykafejeket adják át nekünk, szívesen fizetnek is érte néhány fillért. Egyszer-kétszer — legalább az ünnepek alatt húst is ehetnénk ily módon...

A rendőr.

akit megkérdeztünk, így felelt:

— Havonta 83 korona a fizetésem pótlékkal, mindennemű segéllyel együtt. Ebből bizony nagyon szűken, mondhatni sehogyse lehet megélni. Van egy kis kerteském, annak a jövedelméből még az ősszel csak megvöltünk. De most! Itt a tél, nincs fűtő anyag, hogy éljen az ember havi 83 koronából, hozza meg ha család, gyerek is van? Itt van kérem a ruhám is kirongyosodik már.

— Mikor evett utoljára marhahúst?

— Én kérem? Félévvel ezelőtt, amikor a menyegzőm évfordulója volt, vettem fél kiló marhahúst. De azóta sem láttam. Tíz korona kilója, magamfajta ember nem tudja azt megfizetni.

A levélhordó

az utca örökké siető, szorgalmas vándora, aki szerelmes leveledet, nyájas olvasó, udvarias jónapotkivánokkal nyujtja át, szintén a nyomorgó tizezrek közé tartozik. A fix-fizetése kevés, borzavallót nem igen adnak ma már a kézbesített levelekért. Szerelmes szobacskák nem leveleznek ma már a katonájukkal: sokba

Hol van a nőnek politikai választójoga?

Európa. — A háboru előtt volt:

Ausztria tartományai közül Csehországban az 1861-iki választójogi törvény alapján aktív és passzív tartománygyűlési választójoguk van a községi választójoggal bíró nőknek (ha 30 évesek; adó- vagy műveltségi cenzus alapján) Galiciában magasabb adócenzus alapján. Vorrarbergben az adófizető hajadon vagy özvegy nők tartománygyűlési választók.

Man-sziget (Nagybritanniához tartozik, de autonóm jogu) 1880 óta, általános.

Finnország 1916 óta, általános, aktív és passzív.

Norvégia 1907 óta, aktív és passzív. Választó minden nő, aki városban 400, községekben pedig 300 korona jövedelem után fizet adót. Ez az összeg a norvég nők kétharmadának adott választójogot. 1913 óta általános, aktív és passzív.

Bosznia és Hercegovina 1909 óta, közvetett választójog az I. kuria I. osztályában, ha önjogu, földbirtokos és mint ilyen legalább 140 korona földadót fizet a nő. (Az 1910. évi választásokon e cenzus alapján 76 mohamedán, 1 szerb-orthodox és 1 róm. kath. nőnek volt választójoga.)

A háboru alatt megadta:

Dánia, 1915 óta általános, aktív és passzív. Island, 1915 óta általános, aktív és passzív. Anglia, 1917 június óta 30 éves korhatárhoz kötött aktív és passzív.

Amerikai Egyesült Államok. — A háboru előtt volt:

Wyoming 1859 óta, Colorado 1883 óta, Utah 1896 óta, Idaho 1896 óta, Washington 1910

kerül a portó és a katona itt lakik, helyben.

— Most az ujévi borra való egy kissé talán kisegít bennünket — mondották a levélhordók — mert bizony évközben alig-alig adnak ma már az emberek borra való. Ilyenkor összejön néhány száz korona, amiből egy kis tüzelőanyagot vásárolhatunk.

— Nekem — mondotta egy levélhordó, aki altiszt-rangban van — 1200 korona az évi fizetésem, a segélyem pedig 1300 korona. Ezenkívül kapok cipőt, ruhát, de következtetésen a téli ruhát tavasszal, a nyárit meg csak ősszel adják ki. Így aztán nem csoda, hogy ha mi is lerongyolódunk.

Nekem csak 75 korona havi fizetésem van — mondotta egy expressz-levél kézbesítő — most tessék ebből megélni. Hust már nem ettem, nem tudom mióta. Csak nyomorog az ember, hátha még jobb idők jönnek.

A plakátragasztó

az utcasarkon a mozi reklámpakátjait ragasztotta fel a hirdetési oszlopra. Ő is fixfizetéses alkalmazott, Hallgassuk meg, mit mond:

— Heti husz korona a fizetésem a mozi-vállalattól, de az esti plakátragasztásért külön kapok négy koronát. Hetenként 3—4-szer van ilyen külön munka, amely 6—10-ig tart. Így keresek 150—160 koronát is havonta. Ebből valahogy, szegényesen kijövök. Meg kávéháza is jut ünnepnap.

A plakátragasztó 15—16 éves gyerek, akinek a 150—160 korona fizetés elég is lehet.

A hivatalsozok

három kategóriába vannak osztva: 700, 800, 900 koronás évi fizetésük, ezenkívül 180 kor. lakbérük van.

— Emlékszem még arra az időre — mon-

dotta a városi dobos — mikor 18 forint volt a havi fizetés. De akkor jobban kijöttünk belőle, mint most. En még külön is keresek a privátdobolás megrendeléssel egy koronát, így tehát elvergődik az ember. A leányom is munkába jár, ő is hoz a hához pénzt, különben bizony nagyon kevés volna az a fizetés.

— Akkor kerül az asztalra gyakorta husz is, mi?

— Hát „csöpörög” kérem alálassan... Talán még az

utcaseprő

van a legjobb anyagi helyzetben a kiscsigiztenciájú emberek között.

A városháza szuterénjében tanyáznak a város utcaseprői. Tizenkét öreg aggyastyán. Mikor belépünk a meleg, jól fűtött helyiségbe, egy tiszteltemeltő fehérszakallu aggyastyán a kályha parázsánál szép fehér kenyeret pirít és reá szalonasztirt csöpögtet.

— Most volt egy kis ölés nálam — adja meg a felvilágosítást. — Tetszik tudni szegényesen bár, de éldegélünk Szászhusz korona a havi fizetésünk, egyéb semmi. Se ruha, se cipő, pedig az most sokba kerül. Nekem van egy kis házam, abban húzódok meg a családommal. Így még csak megvagyok valahogy. Marhahusra ugyan nem telik, de csirkehus, tyúkhus kerül az asztalra... Ugy hallottuk, hogy most fel fogják emelni napi egy koronával a fizetésünket, mert szászhusz korona havonta még az utcaseprőnek is kevés.

Százhusz korona fizetés valóban kevés még az utcaseprőnek is, de mit szóljanak akkor a rendőrök, a kishivatalnokok, a többi kiscsigiztenciák, akiknek a kis fizetés mellett még rendes ruhában, cipőben is kell járniuk?

Re.

IRODALOM

Megjelent Kiss József új költeményes kötete.

A magyar versírás ősz mestere Kiss József ünnepi ajándékkal lepte meg karácsonyra az ország közönségét. Megragadó előszó kíséretében, szebbnél-szebb versek egész koszorújával jelenik meg a könyvpiacra. Az „Avar” című külsőre is impozáns kötet versei méltán tarthatnak számot országos érdeklődésre. Az érzelem mélységében s a hang tisztaságában egyaránt műremek példák a megragadó „Hajókról” vers, a lehelletfinom „Egy éj alatt”, a balladaszerű „Casement”, a harangzugásként zengő „Nagypénteken” s a „Titkok”, „Öreg dalok”, „Margitszigeten” című csodálatos szubjektivitással teli költeményeken kívül a békét rengő „Eszőben”, s a legfelsőbb gyászszimfonikusként ható „Requiem”. Ezek a versek oly tiszta, oly nemesen, s oly színesen ömlenek a költő ajkáról, mintha lelke az öregkor messgyején csordulig telt volna megható új érzelmességgel. De az irodalomtörténet is kiemelkedő eseményként fogja méltatni a költő most megjelent „Avar” című verskötetét, mert két stancákban írt nagy verses elbeszélést jelent meg benne, melyek az aggyastyán legmaradandóbb versei közül valók, igazi jelentőségüket ma még mérlegelni is alig tudjuk. Az egyik „Janó és Hanka” címmel egy kis tót fiú és tót leány üde s pajzán szerelmi regénye, s tiszta természetessége, csillogó ellétsége utolérhetetlen. A másik a Legendák a nagyapámról ciklus egy nagyobb, önálló darabja „A levél” címmel, s csupa övallomás. Egy nagy költő gazdag természetét adja, tehát az „Avar” a magyar olvasóközönségnek s így a messzezőngő irodalmi sikeren túl bizonyára országos népszerűségben lesz része. A kiadó Athenaeum r. t. pompás kiállításról gondoskodott. A nagyalku kötet 5 koronáért kapható a könyvkereskedésekben.

Biró Lajos: Budapestiek. Elbeszélések. Először csak a vágatva robogó meseket, az acélfogakkal egymásbapakcsolódó drámai párbeszédet, s a történet végére kielezett felesattano befejezéseket csodálhattuk meg nála. Azután lassanként kibontakozott az érző, melegsívű moralista, aki az emberi erkölcsök mélységeiben a tiszta és kendőzetlen emberi élet igazságait keresi. Mert elsősorban az erkölcs és az ember viszonya igazítja Biró Lajost. Akarmilyen embert állít elénk, mindig a belsejét vetíti ki, s a zakkoló erővel, előrefejlődő történetek mindig legbelülről, az emberi lélek ösztönös mélységeiből kapnak impulzust. És most eljutott ahhoz az érdekes írói feladathoz, hogy egy egész város erkölcsi keresztmetszetét rajzolja meg, az ifju, romlott, rakoncátlanságában is kedves Budapestet. És itt érezzük meg csak igazán Biró Lajos erejét. Egész Budapest elhullamzik előttünk ebben a nagy novellaciklusban, amely egy összefüggő hatalmas erkölcsrész hatását teszi reánk és mégis semmi sincs benne abból a lokális izból, amit eddig „budapesti erkölcs” vignetta alatt, komolyan vagy humorosan tálat nekünk. A budapesti emberek egész élete, nevelkedésük ezer visszassága, ifjúkori szerelmek, az érett férfi és nő szerelmi élete, az a tenger tragédia és tragikomédia, ami a pesti házasságok és házasságtörések körül újra meg újra ezer variációban lejátszódik, mindez komoly médiuma annak a lelki vivisekciónak, amit Biró Lajos a budapesti embereken véggezni akar Tizenhat erőteljes, érdekes menetű pompás novella tartozik ehhez a ciklushoz az ezek a pesti leány, a pesti asszony, a demimonde és gépirőleány minden fajtáját, s a bankigazgatótól a művészig, a selyemfűtől a közrendőrig, minden férfi speciést elénk vezetnek. A történetek mesteri változatossága, izgalmas menete az író egyik legértékesebb irodalmi erényét, a történetet, a novellák mélyén rejtőző merész, sokszor felsikoltó erővel napvilágra vitt erkölcsi visszasságok: a moralistát reprezentálják. Komoly és nagyjelentőségű esemény ez a terjedelmes és hatásos novellaskötet, igazságos és mégis művészi fotográfiája annak a sokféle embertípusnak, amely ebben az ellentétek között kavargó városban körülöttünk kavargog. Az érdekes könyv az Athenaeum kiadásában jelent meg Szántó Lajos művészi borítékrajzával s 6 korona az ára.

Drasch-Lázár Alfréd, a kitünő író, kinek „Tűzpróba” című regénye a múlt évben olyan szenzációs sikert aratott, mint haljok, új regényen dolgozik, mely forrásunk szerint, a „Tűzpróba” folytatása lesz s valószínűleg „Tűzkereszt” címmel kerül majd az olvasóközönség elé. Az érdekes irodalmi eseményre már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

Szövetkezeti élet

cimen egy hetenként egyszer — a szükséghez képest többször is — megjelenő állandó rovatot nyitunk, amelyben a gazdasági szövetkezeteket érdeklő híreket kívánjuk gyűjteni.

A háboru, ugy látszik, befejezéséhez közeledik. Ezer és ezer számra rug majd azoknak a feladatoknak száma, amelyek a gazdasági és hitelélet megváltozott viszonyai miatt sürgős megvalósításra várnak. A szövetkezeti mozgalom, amely nálunk már eddig is szép eredményeket ért el, teljes erővel fog bekapcsolódni ezeknek a feladatoknak megvalósítását célzó munkálatokba és ezért hasznos szolgálatot vélünk teljesíteni főleg a megyénkbeli gazdasági hitelszövetkezeteknek ezen rovatunk megindításával. Ezt a munkát akarjuk szövetkezeteinknek megkönnyíteni azáltal, hogy a szövetkezeti élet fontosabb megnyilvánulásait figyelemmel kísérve ugyanálunk, mint a külföldi államokban, ezekről mindig hírt adjunk.

Kérjük ezért a szövetkezeteket, fogadják szívesen ezt a vállalkozásunkat és segítsék elő sikerét azáltal, hogy szerkesztőségünk részére esetről-esetre leadják híreiket, amelyeknek a legnagyobb készséggel adunk helyet lapunkban.

Reméljük, hogy ezzel sikerülni fog a szövetkezetek vezetői között oly hasznos eszmekapcsolatot létesítenünk, amely hathatósan fogja előmozdítani a megoldásra váró gazdasági feladatok megvalósítását.

Nagybecskerek, 1917. dec. 24.

A „Torontái” szerkesztősége.

A tejszövetkezetek újjászervezése. A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége még a múlt évben felterjesztést intézett a földmivelésügyi

miniszterhez a tejszövetkezetek újjászervezése érdekében. A földmivelésügyi miniszter most megbizta a Szövetséget, hogy a tejszövetkezetek újjászervezése és az Országos Tejszövetkezeti Központ felállítása iránt konkrét javaslatokat tegyen. A megtartott szakértekezleten Ujhelyi Imre utalt arra, hogy ahol tejszövetkezet alakul, mindig több lesz a tej. A tejszövetkezetek a jól tejelő anyag tenyésztését mozdítják elő és innen van, hogy a tejmennyiség fokozódik működésük nyomán. Hivatkozik a német viszonyokra, ahol a tejszövetkezetek nagyok el vannak terjedve és ennek nyomán hatalmasan fellendült a tejgazdálkodás. Tolnay Pál vázolta a tejszövetkezetek alakítására vonatkozó korábbi állami mozgalmat, melynek sikerült 700 tejszövetkezetet alakítani. Minthogy azonban a tejszövetkezeti mozgalomban újabb megkezdődött a hanyatlás, egy központi szervezet alakítását tartaná szükségesnek, mely egyelőre csak szervezéssel és tanácsadással foglalkozna és később az értékesítésre is áttérne.

Korányi Frigyes báró önálló központ létesítése helyett felajánlja az Országos Központi Hitelszövetkezet készségét arra, hogy a tejszövetkezeteket felveszi a maga kötelékébe. Az értekezlet megbizta az elnökséget, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezettel és a „Hangyá”-val a földmivelésügyi minisztérium kiküldötteinek bevonásával folytassa a tárgyalásokat és ennek alapján tegyen előterjesztéseket a további teendőkre.

Mezőgazdasági gépek részletfizetésre való vásárlása. A kormány 4838. sz. rendelete a varrógép részletfizetésre való vételéről intézkedő rendelet határozatait kiterjeszti mezőgazdasági gépek részletfizetésre való vételére is. Mezőgazdasági gépek alatt nemcsak a szorosán vett mezőgazdasági munkálatok elvégzésére rendelt gépeket, amelynek különösen a talajmivelő-, vető-, ültető-, arató- és eséplőgépek, hanem a gazdálkodással kapcsolatos célokat szolgáló egyéb gépeket is, különösen a mezőgazdasági termények gyűjtésére, tisztítására, előkészítésére, osztályozására és raktározására szolgáló gépeket, a kertgazdasági, tejgazdasági, szőlő- és borsgazdasági és baromfitenyésztési gépeket kell érteni. Idetartoznak továbbá azok az erőgépek (jargányszél-, vizező-, gőz-, benzin-, nyersolaj-, elektro- és egyéb motorok), amelyek mezőgazdasági munkát teljesítő gépek hajtására vannak rendelve, valamint azok a szállítógépek (mezeti vasutak, teherautók, vízemelőgépek, stb.), amelyek mezőgazdasági célokat szolgálnak.

Nagybecskerek r. t. város rendőrkapitányától.
6409—1917. rk. szám. 1450—x.1

Hirdetmény.

Az országos közlekedési miniszter urnak 130000—1917. számú rendelete értelmében Nagybecskerek r. t. városban a tehéntej legmagasabb ára az alispán ur ömeltósága által a következőképpen állapított meg:

1. A termelő és másfelől a tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozótelep vagy tejgyűjtő állomás közötti viszonylatban 72 fillér.

2. A termelő és fogyasztó közötti viszonylatban házhoz szállítva 76 fillér.

3. A tejkereskedő, tejszövetkezet, feldolgozótelep, tejgyűjtő állomás és másfelől a fogyasztó közötti viszonylatban 80 fillér.

Aki a fent megállapított árnál magasabb árt követel vagy elfogad, úgy az is, aki magasabb árt fizet vagy ígér, kihágást követ el és 2000 (kettőezer) koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és 2 (kettő) hónapig terjedhető elzárással fog büntetettetni.

Nagybecskerek, 1917. évi december hó 15.

Dr. Deák Vidor
rendőrkapitány.

2500—1917. szám, 1124—3.1

Pályázati hirdetmény.

A felsőöttebe II. közs. bába állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy bábaoklevelükkel és esetleg egyéb okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket 1918. évi január hó 20-ig hozzám annál inkább is terjesszék, mert később érkezőket figyelembe nem veszem.

Ezen állás 240 korona évi fizetéssel van javadalmazva és az igazolt szegényeket ingyen köteles a bába bábai segítségben részesíteni.

Pardány, 1917. évi december hó 20-án.

Sántha, főszoigabiró.

Felsőöttebe község előjárósága

2908—1917. szám. 1118—3.3

Hirdetmény.

Felsőöttebe község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező községi nagyvendéglő, kávéház 4 vendégszobával, külön de-
szóval 1918. január 1-től 3 évre a legtöbbet ígérőknek 1917. december 31-én a község házában tartandó nyilvános árverésen berbe fog adatni.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Felsőöttebe, 1917. december 20.

Vasziits György
bíró.

Jovánovits György
jegyző.

Eladó

36 HP. MÁV. Compound
75 HP. EMG Compound
70 HP. Marschall gyártmányu Compound, stabil gőzgép, hozzá 48 □ tüzfelületű Schrantz és Rödiger gőzkazán. — 30 □ tüzfelületű gőzkazán használt állapotban.

Bővebbet 1091

Friedrich Testvérek
gépgyára — Temesvár.

Viszketegséget, sümört, rüht

Jegyzőrszámban ciumulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti inos szaga, nem piszkít. Barna zsír. Mindig eredeti pestos Dr. Flesch-félet kérjünk. Próbategy 230 k., nagy tegy 4 k., családi tegy 11 k. — Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendező. Dr. FLESCHE E. „Korona” gyógyszerintara Győr.

Az antalfalvai járási főszoigabirótól.
7701—1917. kig. szám. 1119—1.1

Pályázati hirdetmény.

Tamászlaka községben üresedésbe jött községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket, életkorukat, eddigi alkalmazásukat és az 1900. évi XXII. t.-c. 3. §-ában meghatározott minősítésüket igazolva, 1918. évi január hó 10-ig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezett kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A segédjegyző törzsfizetése: 1400 korona, állami fizetéskiegészítés 152 korona, utiátalánya 120 korona, lakbére 200 korona és 2 öl kemény tűzifa.

A választást 1918. év január hó 12-én délelőtt 9 órájára tűzöm ki Tamászlaka község házához.

Antalfalván, 1917. évi december hó 19-én.

Zsiross, főszoigabiró.

A törökkanizsai járás főszoigabirójától.
9037—1917. szám. 1120—3.2

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett jászalfalvai községi szülésszónői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Javadalmazás évi 240 korona fizetés és szabályrendeletileg megállapított működési díjak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket 1918. évi január hó 8-ig hivatalomhoz adják be.

Törökkanizsa, 1917. december hó 17-én.

Dr. Mihalovits, főszoigabiró.

Pezsgődugót használt, nem

műparafából, sem töröttet veszek, bármily mennyiségben előzetes érdeklődés nélkül. Utánvéttel 120 K darabonként, használt palackdugót száraz és nem töröttet 25 K kg-ként. — Uj dugókra csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

Robicsek Adolf parafadugógyára
Budapest, Nefelejts-utca 15.

A Melenczei-utca 29. sz.

ház vendéglővel

és a Melenczei-utca 35. sz.

ház péküzlettel eladó.

1113

Hirdetmény.

Eladásra kerül 41 kilométer

sinpár

a hozzátartozó lórékkal és egyéb alkatrészekkel.

A vétel tárgya eladók Farkasfőte bérletén (Magyarszentmihály, Torontálvármegye) megtekinthető és az ajánlatok Edenburg Lajos urnál Nagybecskereken teendők meg.

1103

Viseljen talpvédőt

(garantiát, valódi talpbőrből) mivel ez szolgál biztosítékkal, hogy a lábbeli tartós marad, megtakarítja az újra való talpalást és védelmez nedvesség ellen. Csak viszontelrusítéknak adja el nagybani árak mellett.

Braunstein, Wien I., Griechengasse Nr. 7. talpvédő koreakodése.

Legkisebb szállítás egy postacsomag, minden nagyságu talpvédővel felszerelve.

1116

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT
KÖZÜL A „TORONTAI” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Fizesse elő
a magyar értelmiség
napilapját

AZ UJSÁG-ot

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. sz.